

Vähese tähtsusega abi (VTA) sihtkohtade arendamise koostööprojektides

Sõltuvalt koostööprojekti raames elluviidavatest tegevustest võib tegevuste raames ettevõtjatele antav eelis olla käsitletav vähese tähtsusega abina (VTA) Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 mõistes.

VTA saajateks on koostööprojekti tegevustes osalevad ja nendest tegevustest otsest kasu saavad ettevõtted ehk kasusaajad. Koostööprojekti esitajal tuleb pidada eraldi arvestust kasusaajatele antava VTA üle.

Toetuse saaja kohustused

1. Enne tegevuste alustamist peab toetuse saaja tegema kindlaks, kas tegemist on VTA-ga. **Alati tuleks lähtuda konkreetse tegevuse või ürituse läbiviimisel selle sisust ja sihtgrupist, kellele üritus või tegevus suunatud on.**

- 1.1. VTA tegevuseks loetakse tegevusi (sh üritusi, koolitusi jm), mis annavad majandusliku eelise selle saajale võrreldes teiste ettevõtjatega, on valikuline (s.t vaid teatud ettevõtjad saavad osaleda), tugevdab või parandab kasusaaja positsiooni võrreldes tema konkurentidega.

Näiteks¹:

- a) tegemist on kindlale piiritletud sihtgrupile suunatud üritusega (nt päevakava sisaldab ettekandeid, kus antakse edasi spetsiifilisi teadmisi ning mida kuskilt avalikest kanalitest kätte ei saa, ürituse materjalid ei ole hiljem kuskil avalikes kanalites jagatud),
- b) ekspertteenus (koolitaja teenus) – ettevõtjatele koolituste ja seminaride korraldamine;
- c) ekspertteenus koolitus-mentorlusprogrammi rakendamiseks (koolituste läbiviimine); ekspertteenus mentorluse läbiviimiseks ettevõtetele.

- 1.2. VTA tegevusteks ei loeta tegevusi, kus sihtgrupp ei ole piiratud ning kõigil on võimalik osaleda ning kasu saada.

Näiteks¹:

- a) Üritusel antakse edasi kas üldisi või mittespetsiifilisi teadmisi (mis on lihtsalt avalikest kanalitest kätte saada);
- b) ürituse materjalid **on hiljem avalikes kanalitest kättesaadavad** (nt. kodulehel, salvestus);
- c) projektiga seotud personalikulu, mis on seotud ettevõtjatele koolituste ja seminaride korraldamisega;
- d) ekspertteenus – klienditeekonna kaardistuse, uuringu, analüüsi läbiviimine või kontseptsiooni loomisega;
- e) üritused, koolitused, seminarid, mis on seotud **teadlikkuse tõstmisega**. Nt. “Siin on turvaline” märgise taotlemiseks mõeldud seminar/koolitus, et innustada ettevõtteid märgist taotlema. Või seminar, kus räägitakse/õpetatakse ettevõtetes terviseameti nõuete täitmist. Või seminar, kus arutatakse DMO mudeli ülesehitamist;
- f) ettevõtjate teavitamine (infopäevad), koolitamine ja nõustamine säästliku turismi arendamiseks ja kestlike põhimõtete rakendamisel, eesmärgiga taotleda edukalt kvaliteedimärgiseid EHE ja/või Green Key;
- g) Turvalisuse ja kriisijuhtimise tegevused, millega teavitatakse/nõustatakse/koolitatakse ettevõtteid;

¹ koostatud näited lähtuvad esitatud projektiplaanidest, loetelu ei ole lõplik ning on illustreeriva iseloomuga, lõplikult saab otsustada lähtuvalt tegevuse või ürituse sisust ning eesmärkidest

2. Kui tegemist on VTAga (tegevus vastab p 1.1 toodud tingimustele), siis toetuse saaja on kohustatud:
 - 2.1. kontrollima kasusaaja VTA jääki **enne tegevuste elluviimist** ja veenduma, et VTA jääk võimaldab kasusaajal tegevustes osaleda;
 - 2.2. teavitama kasusaajat, et tegevustes osalemisel arvestatakse ettevõtjale VTAd ning teatama kasusaajale eeldatava VTA summa (seda saab teha nt eelregistreeringuga või sisuliselt on kasusaaja teavitatud ka siis, kui ta Lisa 4 kasusaajate kontroll-lehele enda allkirja annab);
 - 2.3. **kui ettevõtja saab projekti käigus VTA-d 1000 eurot või rohkem**, siis tuleb ettevõtjate nimekirja **enne kasusaajate tegevustesse kaasamist** EASile vastavuskontrolli;
 - 2.4. kui summa **on alla 1000 euro** kasusaaja kohta, siis tuleb kasusaajate sobivus toetuse saajal üle kontrollida (vormil täita sheet „kasusaajate kontroll-leht“). Füüsiliselt toimuval üritusel tuleks välja printida ainult 1. sheet „kasusaajate nimekiri“, lisada VTA summa (abi summa osaleja kohta) ning osalejad allkirjastavad selle. Kui üritus toimub virtuaalselt, siis tuleb samale dokumendile koguda digiallkirjad.
 - 2.5. kontrollima, et kasusaaja ei tegutse järgmistes välistatud valdkondades:
 - tubaka ja tubakatoodete valmistamine, töötlemine ja turustamine;
 - põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus;
 - hasartmänguvaldkond;
 - 2.6. kontrollima, et ei anta abi tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega; (nn ekspordiabi keeld).
 - 2.7. juhul kui selgub, et kasusaaja ei vasta VTA määruse tingimustele, on kasusaajaga seotud kulud mitteabikõlblikud ning EAS vähendab toetuse saaja väljamakstavat summat vastavalt.
 - 2.8. juhul kui mitteabikõlblikud kulud tekkisid projekti kaasatud partnerite tegevuse tõttu, on toetuse saajal õigus kahju sisse nõuda vastavalt partnerilt.
 - 2.9. pidama arvestust VTA saajate üle projekti tegevustes osalevate ettevõtjate/kasusaajate lõikes täites selleks [Lisa 4 vormi kasusaajate kontroll-lehte](#) ning esitama andmed koos aruandlusega EASile;
3. **Tegevuste ja ürituste tõendamise, mis ei ole VTA tuleb lähtuda tegevuse tõendamisel tavapära reeglitest (toodud koolitusmaterjalides) sh** võib kasutada vabas vormis osalejate registreerimise nimekirja, kus on märgitud ürituse nimi, kuupäev ning täidetud teavitatusnõuded <https://www.eas.ee/teavitamine> Kui üritus toimub füüsiliselt, siis allkirjastatakse see kohapeal, kui virtuaalselt, siis digiallkirjadega.

Soovitused

- 3.1. Luua organisatsiooni kodulehele projekti jaoks alamleht, kuhu saab kokku koguda ja üles laadida kõik projekti tegevuste käigus loodavad materjalid (kaardistused, uuringud jm) ja koolituste/seminaride salvestused. Kui materjalid on veebis avalikult kättesaadavad, siis ei ole tegevust VTA-na käsitleda vaja.
- 3.2. Koolitusi ja seminare võimalusel salvestada ning salvestused avalikustada. Nii jõuab ürituse sisu palju suurema auditooriumini ja kasutegur on suurem.
- 3.3. Kui tekib kahtlus, kas tegevus on VTA või mitte, siis on võimalus see alati enda projekti konsultandi käest üle küsida.